

HET
AMSTERDAMS
LYCEUM

SCHOOL PLAN

2021/2022 • 2024/2025

1

OM TE BEGINNEN

Dit schoolplan is een belofte aan onze leerlingen en hun ouders/verzorgers en een uitnodiging voor onze docenten en andere medewerkers. Het is een intern sturingsdocument waarin de strategische middellange termijn visie op de ontwikkeling van de school is beschreven. Het is een document op hoofdlijnen dat dient als basis voor het gesprek over planmatige verbetering van de onderwijskwaliteit.

Hoezeer de school maatschappelijk verankerd is, blijkt als je je realiseert dat het onderwijsproces volledig bestaat uit de dagelijkse ontmoeting tussen mensen. Visie en beleid richten zich op die ontmoeting en zijn altijd onderweg. Wat we vandaag schrijven, kan morgen door veranderingen in de maatschappij of binnen de context van onze eigen school zijn veranderd. We gaan daarom werken met jaarplannen en een kwaliteitsagenda, waardoor we de gestelde doelen jaarlijks kunnen evalueren en bijstellen.

Visie en beleid richten zich op de dagelijkse ontmoeting tussen mensen en zijn altijd onderweg.

Het Amsterdams Lyceum is een school met fijne leerlingen, professionele medewerkers en een fantastisch gebouw

In de jaarplannen zal per schooljaar worden vastgesteld welke concrete stappen er gezet worden en wie voor welk onderdeel verantwoordelijk is. De doelen per jaar moeten specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden zijn.

Dit schoolplan is vastgesteld na goedkeuring van de Raad van Toezicht. Er is inbreng geweest van de schoolleiding en de docenten en het geeft daarom breed gedragen richting aan het beleid voor de komende jaren. Het is daarnaast vooraf ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad en voor advies aan de plenaire personeelsvergadering.

Het Amsterdams Lyceum is een school met fijne leerlingen, professionele medewerkers en een fantastisch gebouw. De afgelopen 105 jaar hebben we ons altijd weten aan te passen aan de omstandigheden waarbinnen we ons onderwijs verzorgen. In de coronaperiode hebben we laten zien dat we snel kunnen schakelen en bereid zijn extra stappen te zetten. De ervaringen uit de afgelopen periode geven mij het vertrouwen dat we ook de komende jaren weer in staat zullen zijn ons verder te ontwikkelen. En dat doen we met overtuiging en plezier.

Tom van Veen
Rector-bestuurder
September 2021

2

GRONDSLAG MISSIE EN VISIE

2.1 Grondslag en kernwaarden

Het Amsterdams Lyceum is een school op algemeen bijzondere grondslag. Dat betekent dat het onderwijs wordt gegeven vanuit het beginsel van vrijheid van meningsuiting. De leerstof wordt nooit gepresenteerd vanuit een dogmatisch of ideologisch standpunt en docenten en leerlingen zullen steeds ieders mening en geaardheid respecteren. Intolerante of agressieve uitingen zijn in strijd met dit beginsel en worden daarom nooit geaccepteerd. Hieruit leiden wij de volgende kernwaarden af als leidraad voor ons handelen:

VEILIGHEID

RESPECT

INSPIRATIE

KANSEN

AMBITIE

Wij streven naar een optimaal en veilig leer- en werkklimaat, waarin leerlingen kunnen vallen en opstaan en zich kunnen ontwikkelen tot maatschappelijk bewuste jongvolwassenen. In onze school voelen leerlingen, personeel en ouders zich thuis, worden ze gezien en willen wij elkaar 'kennen', in die zin dat wij elkaar bij de les willen houden en elkaar willen uitnodigen tot respectvol gedrag jegens de ander. Respect dat gebaseerd is op onze grondslag en deel uitmaakt van onze schooltraditie.

Wij hebben oog voor kansengelijkheid: wij bieden aan leerlingen uit alle lagen van de bevolking dezelfde mogelijkheden in een inspirerende leeromgeving. Daarbij zijn we ambitieus, we dagen onze leerlingen uit hun prestaties naar een hoger niveau te tillen.

De docent is de deskundige,
de inspirator, de mentor
en de coach.

2.2 Missie

Wij leiden onze leerlingen op tot breed ontwikkelde, zelfstandige, sociale, kritisch denkende burgers met een startkwalificatie voor een universitaire studie. Alle leerlingen kunnen na het behalen van hun diploma deelnemen aan het vervolgonderwijs en zijn goed voorbereid op het functioneren in de maatschappij.

2.3 Visie op onderwijs

Wij willen dit doel bereiken door het creëren van een bijzondere leeromgeving op basis van klassikaal onderwijs, met volop ruimte en aandacht voor verschillende werkvormen en veel activiteiten buiten het curriculum. De docent is de deskundige, de inspirator, de mentor en de coach.

Wij bieden een breed onderwijspakket. We dagen de leerlingen uit hun talenten te ontplooiën via een veelheid aan activiteiten zowel binnen als buiten de reguliere lessen. We onderscheiden ons door het aanbieden van versterkte taalopleidingen, een theaterklas, de Universiteit van HAL, een focus op academische vaardigheden, veel aandacht voor bètavakken, creatieve vakken en studiereizen in binnen- en buitenland.

De verwachtingen die we van onze leerlingen hebben, zetten we om in heldere eisen aan hun leerprestaties. We gebruiken de evaluaties van die leerprestaties steeds als basis voor de begeleiding en ondersteuning bij het leerproces.

2

HET AMSTERDAMS LYCEUM IN 2022

3.1 Een historische basis

Het Amsterdams Lyceum werd als 'lyceum' gesticht in 1917 door dr. C.P. Gunning (1886-1960) en is een van de oudste scholen van Nederland. Het schooltype lyceum omvatte indertijd een gymnasium en een H.B.S. met een gemeenschappelijk eerste leerjaar. De huidige onderwijsstructuur van Het Amsterdams Lyceum staat hier niet ver vanaf, al is de term lyceum (net als in die beginjaren) niet de officiële benaming voor de combinatie van opleidingen die de school biedt. Sinds 1919 is de school gehuisvest in het sfeerbepalende, karakteristieke gebouw aan het Valeriusplein in Amsterdam Zuid, een rijksmonument dat volledig is gerenoveerd.

Veel van de eigenheid van Het Amsterdams Lyceum is verankerd in de 'Lyceum-gedachte' waarmee Dr. P.C. Gunning ruim honderd jaar geleden de school stichtte. In zijn rede ter gelegenheid van de ingebruikname van het nieuwe monumentale hoofdgebouw sprak hij op 2 juli 1920:

Als de lyceum-gedachte gezond is, zal zij voortleven en behoeft zij waarlijk onze verdediging niet. Is zij onwaarachtig, dan zal zij vergaan – en verdient geen ander lot.

Nu in 2021 kunnen we constateren dat zijn school zich door een eeuw van onderwijsvernieuwingen staande heeft gehouden en nog steeds zelfstandig een belangrijke plaats in het Amsterdamse onderwijsaanbod inneemt.

De school is een rijksmonument dat volledig is gerenoveerd.

3.2 Actueel éénpitterschap

De school wordt in stand gehouden door de vereniging Het Amsterdams Lyceum, waarvan alle ouders en personeelsleden lid zijn. Het feit dat de vereniging slechts één school in stand houdt – en wij dus een zogenoemde ‘éénpitter’ zijn – levert een unieke positie op in Amsterdam. Het Amsterdams Lyceum vertoont een compacte beheerstructuur. Alle bestuurstaken worden binnen de school uitgevoerd, waar nodig met een beperkte mate van externe ondersteuning. Dit éénpitter-concept schept duidelijkheid naar ouders, personeel en externe relaties. Als onderwijsinstelling, als werkgever én als bedrijf heeft Het Amsterdams Lyceum een gezicht: je weet met wie je te maken hebt. Dit resulteert onder meer in de sterke verbondenheid van leerlingen, ouders en medewerkers met de school.

Alles pleit ervoor om Het Amsterdams Lyceum in de komende beleidsperiode als éénpitter te laten voortbestaan. Wel vereist dit van de schoolleiding een actieve oriëntatie op actuele ontwikkelingen en het participeren in bestuurlijk overleg zowel lokaal als op landelijk niveau.

3.3 De bestuursstructuur

Het bestuur van de vereniging is ook het schoolbestuur. In 2020 is overeenstemming bereikt over aanpassing van de bestuursstructuur, waarbij een Raad van Toezicht is geïntroduceerd en het éénhoofdige bestuur voortaan met het rectoraat werd verbonden in de persoon van de rector- bestuurder. Deze wijziging werd van kracht op 4 december 2020, toen de nieuwe statuten van de vereniging notarieel werden vastgelegd. Mede hierdoor is de structuur nu geheel in overeenstemming met de Code Goed Onderwijsbestuur, die voor Het Amsterdams Lyceum bindend is op grond van het lidmaatschap van de VO-raad. De Code is verder steeds maatgevend voor het bestuursbeleid, onder meer op het gebied van brede, horizontale verantwoording aan de stakeholders, waarover jaarlijks in het Bestuursverslag wordt gerapporteerd.

3.4 Continuïteit op basis van leerlingenaantal

Met ongeveer 1100 leerlingen en 125 personeelsleden zijn wij een relatief kleine onderwijsorganisatie en een middelgrote werkgever. De leerlingen komen uit alle stadsdelen van Amsterdam, maar ook uit de randgemeenten. Hoewel in Nederland tot 2025 een daling van het aantal leerlingen wordt verwacht, geldt dat niet voor Amsterdam waar juist een stijging zal optreden. De provincie Noord-Holland verwacht voor de hoofdstad een groei van 10% in het VO en zelfs 15% in het basisonderwijs. Op basis van deze demografische gegevens zou in de komende beleidsperiode op een stabiele aanmelding gerekend kunnen worden.

Maar in Amsterdam doet zich een bijzondere situatie voor. De meeste scholen voor voortgezet onderwijs in de stadsdelen Zuid en Centrum verheugen zich in een bovengemiddelde belangstelling vanuit heel Amsterdam. De categorale VO-scholen die daar gevestigd zijn, genieten een goede reputatie, waardoor op dit moment de vraag het aanbod ruimschoots overtreft. Tot nu toe is Het Amsterdams Lyceum erin geslaagd veel leerlingen te interesseren voor het bijzondere onderwijskundige profiel van de school, maar voor de stabiliteit van de aanmelding is het noodzakelijk dat de school zich duidelijk blijft onderscheiden.

3.5 Klassikaal onderwijs

Het Amsterdams Lyceum leidt op voor een gymnasium- of atheneumdiploma en kent als aanvulling daarop drie volwaardige versterkte taalopleidingen voor Engels, Spaans en Italiaans. De school behaalt goede doorstroomcijfers en hoge slagingspercentages met onderwijs dat grotendeels klassikaal en leerstofgericht is. Dit uitgangspunt wordt in de komende beleidsperiode gehandhaafd. Wij vinden het klassenverband van belang omdat het bijdraagt aan groepsbinding en gemeenschapszin. Dit bevordert de persoonlijke ontwikkeling (socialisatie) en het kunnen functioneren binnen een groep. Leerlingen komen op school om intellectueel te presteren maar ook om zich te ontwikkelen tot jonge volwassenen in relatie tot medeleerlingen en medewerkers.

Wij verwachten in toenemende mate van de leerlingen dat zij zelfstandig of in groepen probleemoplossend aan de slag gaan.

Wel worden binnen dit concept nieuwe mogelijkheden in het onderwijsaanbod en nieuwe werkvormen ontwikkeld. Zo verwachten we in toenemende mate van de leerlingen dat zij zelfstandig of in groepen probleemoplossend aan de slag gaan met de leerstof en dat zij vaardigheden op het gebied van analytisch onderzoek aanleren als voorbereiding op een academische studie.

3.6 Medewerkers en schoolleiding

De school heeft deskundig, goed geschoolde medewerkers die enthousiast, flexibel en breed inzetbaar zijn. Er is ruimte voor opleiding en de school benoemt vaak net afgestudeerde docenten, die intensief worden begeleid. Aan de school zijn ongeveer 90 docenten verbonden, waarvan zo'n 42% parttime werkt. De schoolleiding bestaat uit drie leden en het totale managementteam omvat daarnaast zes afdelingsleiders. Verder werkt een twintigtal medewerkers in onderwijs-ondersteunende functies.

Het Amsterdams Lyceum wil ook de komende beleidsperiode stabiele werkgelegenheid bieden met veel aandacht voor de ontwikkeling van medewerkers en goede arbeidsvoorwaarden. Deskundigheid en professionaliteit zijn immers een absolute voorwaarde voor de onderwijskwaliteit.

3.7 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van Het Amsterdams Lyceum wordt reeds een groot aantal jaren gekenmerkt door grote stabiliteit. De balans vertoont een evenwichtig beeld met voldoende reserves en er doen zich normaliter geen grote pieken of dalen voor in de exploitatie. Bij de huidige organisatieopzet en een leerlingenaantal dat al jaren voldoende constant is, ontvangt de school voldoende middelen om de onderwijsopdracht doelmatig uit te voeren. Daar waar mogelijk maken we naast de reguliere bekostiging van de Rijksoverheid en de gemeente Amsterdam gebruik van extra subsidies.

De gebouwen zijn goed onderhouden en ingericht naar de eisen van het moderne onderwijs. Sinds een aantal jaren voldoen de gebouwen aan de arbonorm voor ventilatie en in een recent verduurzamingsproject werd het hoofdgebouw gasloos gemaakt. Recente investeringen in inventaris en de ICT-structuur dragen eraan bij dat de materiële voorzieningen als randvoorwaarden voor het onderwijsproces adequaat functioneren.

3.8 Conclusie

De situatie waarin Het Amsterdams Lyceum anno 2021 zich bevindt, geeft reden tot grote tevredenheid. Maar dat wil niet zeggen dat de organisatie zich niet moet blijven ontwikkelen om tegemoet te komen aan nieuwe uitdagingen. Hierbij is voor ons het behoud van het goede, passend in de traditie van de school en in combinatie met de reeds genoemde veranderende maatschappelijke eisen, van belang. Maar daarnaast zijn er nieuwe doelen die voortvloeien uit voortdurende interne evaluatie.

Deze doelen zijn verwerkt in de beleidsvoornemens voor de periode 2021 – 2025, uiteengezet in drie thematische paragrafen: Onderwijs, Medewerkers, Bedrijfsvoering. De aldaar gepresenteerde speerpunten worden nader uitgewerkt in jaarplannen, waarbij concrete doelen worden geformuleerd, voorzover die niet reeds in de conclusies per onderdeel zijn opgenomen.

4

HET ONDERWIJS

De ontwikkelrichtingen voor het onderwijs hebben we opgedeeld in vijf pijlers:

1 EIGENAARSCHAP BIJ LEERLINGEN

2 VERANTWOORDELIJKE WERELDBURGERS

3 ACADEMISCHE VAARDIGHEDEN

4 UITBLINKEN

5 WERKVORMEN

4.1 Eigenaarschap

In de komende beleidsperiode willen we de leerlingen meer verantwoordelijkheid en autonomie geven. Zij worden eigenaar van hun leerproces en hun persoonlijke ontwikkeling en werken daarbij samen met elkaar, met docenten en met de mentor. We bieden veiligheid en structuur en maken met hen de omslag van een meer docentgestuurd naar een meer leerlinggestuurd leerproces.

Centraal in deze aanpak zijn de driehoeksgesprekken, die we in de komende periode gaan organiseren voor alle klassen. Daaronder verstaan we gesprekken tussen leerlingen, ouders en mentoren. Hoe verder de leerling is in zijn schoolloopbaan, hoe meer zelfstandigheid daarbij wordt verwacht. De leerling bereidt het gesprek voor met de mentor en voert zelf de regie bij het gesprek over vorderingen, talenten, extra activiteiten, behoefte aan maatwerk, welbevinden.

We willen de leerlingen in positie brengen door hen meer verantwoordelijkheid en autonomie te geven.

Als cijfers een dalende tendens vertonen, stelt de leerling met de mentor een plan van aanpak op en bespreekt dit in het driehoeksgesprek. Ook geeft de leerling aan welke ondersteuning nodig is om de cijfers te verhogen of problemen op te lossen en spreekt hij met de mentor af hoe frequent zij met elkaar kijken naar de voortgang van het plan van aanpak.

Als het goed gaat, kijkt de leerling met de mentor hoe die situatie kan worden behouden of waar verdere ontwikkeling mogelijk of wenselijk is. Elke leerling moet zich gezien weten.

Bij meer eigenaarschap voor de leerling past ook een andere vorm van toetsing. In de periode van het afstandsonderwijs is door docenten vaker gebruik gemaakt van formatief toetsen. Dit is goed bevallen en heeft nieuwe inzichten opgeleverd. Deze vorm van toetsing willen we verder ontwikkelen en inzetten naast de summatieve toetsen.

Om dit te realiseren intensiveren we de leerlingbegeleiding structureel door middel van mentorlessen, mentoruren en het coaching-programma bovenbouw. Doel van de leerlingbegeleiding is om de leerlingen zelfstandiger en weerbaarder te maken, zowel in hun houding naar het schoolwerk als sociaal-maatschappelijk. Het beleid zal de komende vier jaar gericht zijn op een pro-actieve houding bij leerlingen om samen met docenten, mentoren en medeleerlingen hun studie meer autonoom vorm te geven.

Als zij daarbij extra ondersteuning nodig hebben, kunnen zij terugvallen op de vele vormen van leerlingbegeleiding, variërend van het inloopsprek uur tot hulp bij persoonlijke problemen en van extra les bij taalachterstand tot advies bij de keuze van het examenprofiel

4.2 Verantwoordelijke Wereldburgers

Burgerschap geldt als een belangrijk onderwerp als het gaat om de ontwikkeling van jongvolwassenen en werd al eerder genoemd als onderdeel van de missie van Het Amsterdams Lyceum. Wij stellen ons ten doel dat alle leerlingen een gemeenschappelijk en gedeeld perspectief ontwikkelen op de bijdrage die zij als burgers aan de samenleving kunnen leveren. Dit komt terug in alle activiteiten en vakken, zo ook bij de maatschappelijke stage, buitenschoolse projecten en reizen.

De nadruk ligt op de volgende aandachtsgebieden:

- a) Competenties om met medemensen om te gaan.
- b) Voorbereiding op deelname aan de Nederlandse samenleving.
- c) Bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.
- d) Het als school zelf in de praktijk brengen van burgerschap.

We streven ernaar dat leerlingen leren hun gevoelens onder woorden te brengen en dat zij leren waar grenzen liggen in wat je tegen elkaar kunt zeggen. We verwachten dat leerlingen met respect omgaan met elkaar en met elkaars keuzes. We hebben bij alle vakken aandacht voor inclusiviteit en diversiteit en het bevorderen daarvan is een belangrijk doel van de buitenschoolse activiteiten.

Het Amsterdams Lyceum biedt veel mogelijkheden om naast het reguliere curriculum te werken aan een brede ontwikkeling, die het sociaal welbevinden bevordert. Voorbeelden zijn: deelname aan de Theaterklas, lidmaatschap van het Dagelijks Bestuur of de Aula-commissie, contactleerling zijn, plaatsnemen in de MR, deel uitmaken van de redactie van de HALO, clubvoorzitter worden, de maatschappelijke stage en deelnemen aan de uitwisselingsprogramma's.

De komende periode krijgen alle vaksecties de opdracht om de mogelijkheden in kaart te brengen om binnen hun vakgebied expliciet aandacht te besteden aan burgerschapsontwikkeling. Er wordt een werkgroep ingericht die burgerschap verder ontwikkelt binnen onze school. De komende periode willen we ook onderzoeken of en hoe de instroom meer divers kunnen maken.

We hebben bij alle vakken aandacht voor inclusiviteit en diversiteit en het bevorderen daarvan is een belangrijk doel van de buitenschoolse activiteiten.

4.3 Academische vaardigheden

Onze leerlingen worden voorbereid op het wetenschappelijk onderwijs door het trainen van academische vaardigheden. Zo wordt de startkwalificatie voor een universitaire studie daadwerkelijk vorm gegeven. Deze periode ontwikkelen wij vanaf de eerste klas een doorlopende leerlijn voor deze academische vaardigheden. Te denken valt aan concepten als leren leren, gevolgd door hogere orde denken, onderzoekvaardigheden, analyses maken, enquêtes uitzetten, presenteren, omgaan met (theoretische) uitdagingen, schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid en ICT-vaardigheid. Er wordt een werkgroep ingericht die de leerlijn zal uitwerken.

De Universiteit van HAL is een programma waarin lezingen of masterclasses worden verzorgd door externe deskundigen, in veel gevallen een oud-leerling of een ouder van een leerling. In de periode 2021-2025 willen we dit uitbreiden naar twee lezingen per jaar per jaarlaag. Ook worden hiervoor de wetenschappelijke instellingen in de regio benaderd en zullen de contacten met de Universiteit van Amsterdam, de Vrije Universiteit en hogescholen worden uitgebreid. We willen onze leerlingen laten participeren in projecten die door deze instituten worden georganiseerd zoals masterclasses en profielwerkstukbegeleiding.

4.4 Uitblinken

We dagen onze leerlingen uit optimaal te presteren met ruimte voor talentontwikkeling en maatwerk. Leerlingen kunnen keuzes maken met betrekking tot hun eigen ontwikkeling en toekomst, zowel binnen als buiten het curriculum. Wij houden de resultaten van onze leerlingen periodiek in beeld en volgen hun ontwikkeling.

Bij sterke resultaten, zoeken we met leerlingen naar meer uitdaging. Bij minder goede resultaten, zoeken we met leerlingen naar de oorzaken en manieren om de resultaten te verbeteren. Elke leerling moet zich kunnen ontwikkelen tot de beste versie van zichzelf. Er wordt een werkgroep ingericht die voorstellen zal doen hoe we leerlingen die meer willen doen optimaal kunnen ondersteunen.

Leerlingen die bovengemiddeld willen presteren in talen kunnen vanaf het eerste jaar ook nu al kiezen voor Corso Italiano, Trayecto Español of Fast Lane English. In de bovenbouw kan daarnaast gekozen worden voor extra onderwijs leidend tot het Franse Delf-examen en komende jaren is de ambitie dit ook mogelijk te maken voor het behalen van het Goethe-Zertifikat.

Omdat de aandacht in het reguliere lesprogramma gericht is op het niveau van de klas, kunnen ambitieuze leerlingen die meer kunnen én willen zich soms onvoldoende uitgedaagd voelen. Daar willen we meer aandacht aan geven. Leerlingen hebben reeds binnen het curriculum ruimte voor eigen keuzes in het studieprogramma.

We stimuleren het volgen van extra vakken, cum laude afstuderen, deelname aan olympiades en wedstrijden voor profielwerkstukken.

We stimuleren het volgen van extra vakken, cum laude afstuderen, deelname aan olympiades en wedstrijden voor profielwerkstukken. We streven naar minimaal 10% cum laude afgestudeerden voor de komende examenjaren en we gaan daarnaast op zoek naar de mogelijkheid van vrijstellingen om bij hoge prestaties andere extra-curriculaire activiteiten te kunnen realiseren.

Prestaties die leerlingen leveren naast het reguliere curriculum worden opgenomen in een Plusdocument. Het document maakt zichtbaar op welke wijze leerlingen buiten het reguliere curriculum hebben gewerkt aan een brede voorbereiding op hun toekomst en welke resultaten ze hierbij geboekt hebben. Het Plusdocument wordt vanaf het schooljaar 2021-2022 uitgereikt bij het diploma en zal een leerling ondersteunen, onder meer bij decentrale selectie bij vervolgopleidingen.

4.5 Werkvormen

Binnen de klas geven wij het onderwijs op verschillende manieren vorm, van frontaal tot werken in groepen bij projectopdrachten. Ook al heeft het de voorkeur onze leerlingen fysiek les te geven, we zijn als school ook in staat gebleken om leerlingen online, afstandsonderwijs te bieden. In 2021-2025 willen we verworvenheden van het online lesgeven zoals het gebruik van flipping the classroom, van apps, online opdrachten en online methodes verder ontwikkelen en inzetten.

In de klas blijven we echter de komende periode bewust met boeken, papier en pen werken. De waarde daarvan staat voor ons niet ter discussie. Daarnaast onderzoeken we de toegevoegde waarde van digitale hulpmiddelen en internettoepassingen in de klas. In 2021-2025 zullen we op dat gebied een verdere vertaalslag naar de lessen maken. De secties gaan dit verder uitwerken in hun jaarplannen, hierin ondersteund door de ICT-commissie.

4.6 Conclusie

In 2025 ...

- is de leerling eigenaar van zijn of haar leerproces. Driehoeksgesprekken, plannen van aanpak en het versterken mentoraat dragen hieraan bij,
- ontvangen de leerlingen een plusdocument bij hun diploma,
- heeft de onderwijscommissie onderzocht (en voorstellen gedaan) hoe we formatief toetsen verder kunnen ontwikkelen en inzetten, naast gericht gebruik van summatieve toetsing
- is er bij alle vakken aandacht voor diversiteit en inclusiviteit,
- is de plaats van burgerschap binnen het curriculum voor alle vakken helder in kaart gebracht en verder ontwikkeld,
- verzorgt de Universiteit van HAL jaarlijks twee colleges per leerjaar,
- is er een leerlijn academische vaardigheden,
- kunnen leerlingen het Goethe-Zertifikat halen,
- slaagt 10% van de leerlingen cum laude,
- is ons onderwijs en het gebruik van digitale middelen passend voor onze school en nog steeds volop in ontwikkeling.

In de jaarplannen wordt per schooljaar vastgesteld welke concrete stappen er gezet worden en wie voor welk onderdeel verantwoordelijk is. De doelen per jaar moeten specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden zijn.

We onderzoeken we de toegevoegde waarde van digitale hulpmiddelen en internet toepassingen in de klas.

5

DE MEDEWERKERS

5.1 Samen leren in team- en sectieverband

In de afgelopen beleidsperiode is meer aandacht ontstaan voor de centrale positie van de leraar in het onderwijsleerproces. De autonome ruimte die hiervoor nodig is, is vastgelegd in het Professioneel Statuut. Binnen dat kader is onze visie dat voor professionele ontwikkeling veel aandacht nodig is voor individuele vakinhoudelijke, (vak)didactische en pedagogische scholing en training. Daarbij gaat het naast externe (na)scholing vooral over het evalueren van lessen en reflectie op het eigen handelen en de leskwaliteit, zowel bij eigen lessen als intercollegiaal.

Als school streven we naar een open cultuur waarin schoolleiding en medewerkers elkaar feedback geven en open staan om deze te ontvangen.

De ontwikkeling van het onderwijs wordt gestimuleerd en gerealiseerd door te werken in vaksectieverband, door scholing in teamverband, intervisie en collegiale consultatie. Ook komen in de functioneringsgesprekken (ontwikkelgesprekken) de persoonlijke ontwikkeldoelen en leerbehoeften ter sprake. Van secties wordt gevraagd jaarlijks een sectieplan te maken en hierin ontwikkeldoelen op te nemen. In de komende beleidsperiode worden collegiale lesbezoeken binnen en buiten de secties sterk gestimuleerd.

5.2 Kwaliteitszorg

Iedereen bij Het Amsterdams Lyceum reflecteert op het eigen handelen en resultaten met als doel zich te blijven ontwikkelen en te borgen wat kwalitatief goed is. Dit gebeurt op basis van vertrouwen, autonomie, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Wij leveren kwaliteit binnen een ontwikkelcultuur, waarin planmatig handelen en ambitie centraal staan.

In de afgelopen periode is een visie op kwaliteitszorg ontwikkeld, is een kwaliteitskalender opgesteld en een stelsel voor kwaliteitszorg ingericht. De komende periode staat in het teken van het systematisch ten uitvoer brengen van het kwaliteitsbeleid en de evaluatie daarvan. Docenten hebben vanaf 2021 minimaal jaarlijks een ontwikkelgesprek. In deze gesprekken wordt de kwaliteit van de lessen en het didactisch en collegiaal handelen besproken en worden ontwikkeldoelen vastgelegd. Een dergelijk gesprek wordt voorafgegaan door minimaal twee lesbezoeken. Iedere drie jaar wordt een beoordelingsgesprek gevoerd.

Als school streven we naar een open cultuur waarin schoolleiding en medewerkers elkaar feedback geven en open staan om deze te ontvangen.

De bestuurlijke kwaliteitszorg vertaalt zich binnen Het Amsterdams Lyceum als vanzelf in schoolkwaliteit omdat we een éénpitter zijn, waarbij de bestuurder tevens rector is van de school. De bestuurlijke verantwoordelijkheid valt samen met onderwijskundig leiderschap, de ambitie, de uitvoering en de borging van de kwaliteit van het onderwijs. Op deze wijze worden problemen op het terrein van de opbrengsten en de kwaliteit van het onderwijs snel gesignaleerd, geanalyseerd en opgelost. De uitkomsten van deze jaarlijkse evaluaties vormen de basis voor de waardevolle dialoog binnen de vaksecties met als doel de onderwijskwaliteit continu te borgen en te verbeteren.

5.3 Het ontwikkelen van een efficiënte organisatie

We streven er in 2021 – 2025 naar ons onderwijskundig personeel nog meer in te zetten voor het geven, het ontwikkelen en het borgen van goed onderwijs door ervoor te zorgen dat tijd en energie optimaal voor het onderwijsproces kunnen worden ingezet door de organisatie doeltreffend in te richten. Ook onderdelen van het onderwijsleerproces zoals het bespreken van de leerlingen, worden vanuit dat gezichtspunt geëvalueerd en verbeterd.

Er wordt hierbij gewerkt vanuit een situatie waarin medewerkers kansen voor verbetering signaleren. Door gericht tijdrovende administratieve processen te automatiseren en versimpelen, is het streven de werkdruk te verminderen.

Werkdrukvermindering op ruimere schaal, bijvoorbeeld door klassenverkleining of vermindering van de norm-lestaak, kan alleen gerealiseerd worden met nieuwe politieke besluiten over de aanpak van het dreigende lerarentekort op macroniveau.

5.4 Conclusie

In 2025 ...

- maken alle secties jaarlijks een sectieplan met daarin de ontwikkeldoelen. Het sectieplan sluit in ieder geval aan bij het schoolplan en het jaarplan,
- nemen alle docenten deel aan collegiale lesbezoeken,
- wordt het kwaliteitsbeleid en de evaluatie daarvan systematisch ten uitvoer gebracht,
- vormen jaarlijkse evaluaties de basis voor de dialoog binnen de vaksecties met als doel de onderwijskwaliteit continu te borgen en te verbeteren,
- zullen docenten verminderde werkdruk ervaren door zoveel mogelijk randzaken bij hen weg te halen en tijdrovende administratieve processen te automatiseren en versimpelen.

In de jaarplannen wordt per schooljaar vastgesteld welke concrete stappen er gezet worden en wie voor welk onderdeel verantwoordelijk is. De doelen per jaar moeten specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden zijn.

BEDRIJFSVOERING

6.1 Financieel beleid

Het financieel beleid van de school is gericht op continuïteit en stabiliteit waarbij uitgaven en structurele inkomsten met elkaar in evenwicht zijn en middelen maximaal worden ingezet ten bate van het onderwijs. Eventuele extra bestedingsruimte wordt aan de hand van concrete bestedingsplannen in lijn met de visie verwerkt in een meerjarenbegroting.

Het Amsterdams Lyceum heeft als doel verantwoord en toekomstgericht financieel te sturen. Hiervoor is een goed inzicht in de financiële positie nodig, mede op basis van een gedegen risicobeleid. De organisatie wordt systematisch doorgelicht om zicht te krijgen op potentiële risico's, welke beheerst dan wel beperkt worden. Er wordt een buffer aangehouden voor de restrisico's.

Daarnaast wordt er gewerkt aan een volledige meerjarenbegroting, bestaande uit een meerjarenexploitatieoverzicht, formatieplan en investeringsplan. De meerjarenbegroting is een afgeleide van het uitgestippelde onderwijsbeleid voor de komende jaren en de bijbehorende strategische keuzes komen daarin tot uitdrukking. Door jaarlijks de meerjaren(exploitatie)begroting aan te passen aan de feitelijke ontwikkelingen en eventuele wijzigingen in de toekomstplannen, ontstaat een systeem waarbij gestuurd wordt op de middellange termijn.

De komende jaren wordt er verder ingezet op een financieel deskundige organisatie, met financiële expertise binnen de schoolleiding en de aanwezigheid van een controller. Tevens wordt de ingezette professionalisering doorgezet met goed gestroomlijnde werkprocessen, vastgelegd in een handboek Administratieve Organisatie / Interne Beheersing. Hierbij is ook expliciet aandacht voor automatisering van processen.

De organisatie wordt gespiegeld aan benchmarkcijfers. Processen binnen de organisatie worden vergeleken met andere scholen aan de hand van kengetallen. De richtlijnen rondom financiën zijn nu vastgelegd in beleidsdocumenten op twee gebieden: treasury en inkoopbeleid. Deze worden komende jaren herzien.

Naast de structurele inkomsten hebben we te maken met aanzienlijke incidentele middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs. We streven ernaar deze optimaal in te zetten om onze leerlingen te ondersteunen bij de vertraging die zij hebben opgelopen tijdens de covid-19-periode, zowel op cognitief als op sociaal-emotioneel gebied.

Het Amsterdams
Lyceum heeft als
doel verantwoord en
toekomstgericht
financieel te sturen.

6.2 Huisvesting en inventaris

De schoolgebouwen zijn economisch eigendom van de gemeente, maar juridisch eigendom van de vereniging HAL. Op grond van de daarmee samenhangende wet- en regelgeving komt het onderhoud van de opstellen geheel voor rekening van de school. Er wordt gewerkt met een MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP). In 2021/2022 wordt een grootschalige verduurzaming afgerond waarbij het hoofdgebouw niet langer gebruik maakt van gas, zonnepanelen worden geplaatst en het dak wordt voorzien van een waterbuffer.

Ten aanzien van het private eigendom is er bijzondere aandacht voor de rectorwoning. In schooljaar 2021/22 moet duidelijk worden wat de toekomstplannen hiermee zijn. Aan het woongedeelte van buitenverblijf Wolkenland hebben in de zomer van 2021 verbouwingen plaatsgevonden, waardoor dit weer voor langere tijd op het juiste niveau is, afgezien

van een geplande vernieuwing van de keuken. De investeringsagenda wordt meerjarig gekoppeld aan de begroting, waarbij aandacht is voor planmatige vervanging van inventaris en ICT.

6.3 Personeel en beleid

Voor de komende beleidsperiode wordt ten aanzien van HRM en de personeels- en salarisadministratie gestreefd naar verdere professionalisering door het versterken van de kennis en het verder stroomlijnen van werkprocessen, vastgelegd in een handboek personeelszaken. Daarnaast wordt bij aanvang van deze beleidsperiode een nieuw strategisch personeelsbeleid opgesteld. Het personeelsbeleid zal erop gericht zijn bij te dragen aan de bekwaamheid en motivatie van medewerkers. Er zal nauwkeurig gekeken worden naar de ruimte en hulpmiddelen die personeelsleden tot hun beschikking krijgen om hun werk goed te kunnen doen, passend bij het realiseren van de doelstellingen van de organisatie en de medewerkers.

Elk jaar heeft iedere medewerker een ontwikkelgesprek waarbij in ieder geval scholing, welbevinden, ontwikkeling en werkdruk aan bod komen.

6.4 Onderwijs Ondersteunend Personeel

Het Amsterdams Lyceum heeft een divers team Onderwijs Ondersteunend Personeel. Naast financiële en administratieve functies zijn er de niet-administratieve functies: conciërges, onderhoudsmedewerkers, bibliothecarissen, mediathecarissen, TOA's, ICT-werkplekbeheerder en de eigen schoonmaakdienst. Een deel van hen werkt onder leiding van de conrector bedrijfsvoering en daarnaast wordt met name het niet-administratieve deel aangestuurd door een hoofd OOP.

In de komende beleidsperiode ligt de focus op samenwerking, professionalisering en persoonlijke ontwikkeling. Er wordt gekeken naar een goede afstemming van de onderlinge taken, waarbij het welbevinden en de ervaren werkdruk extra aandacht zullen krijgen. Een open cultuur waarin schoolleiding en medewerkers elkaar feedback geven en open staan om deze te ontvangen heeft ook aandacht bij de samenwerking met het OOP.

6.5 Conclusie

In 2025 ...

- wordt er gewerkt aan een gedegen risicobeleid op basis waarvan er een gepaste buffer wordt aangehouden voor de restrisico's,
- komen het uitgestippelde onderwijsbeleid en de bijbehorende strategische keuzes tot uitdrukking in een volledige meerjarenbegroting,
- is er expliciet aandacht voor automatisering van processen,
- wordt er bij de financiële organisatie gewerkt met een set kengetallen met bijbehorende signaleringsgrenzen,
- zijn de richtlijnen rondom financiën hernieuwd vastgelegd in beleid; bijvoorbeeld treasurybeleid en inkoopbeleid,
- is de investeringsagenda meerjarig gekoppeld aan de begroting,
- heeft de school een handboek personeelszaken en is er een nieuw strategisch personeelsbeleid opgesteld,
- heeft iedere werknemer een ontwikkelgesprek,
- is er een goed functionerend OOP-team waarbij samenwerking, en het geven en ontvangen van feedback de voornaamste aandachtsgebieden zijn.

7

TOT SLOT

Dit schoolplan is een “akkoord op hoofdlijnen”. Alle ontwikkelambities zijn niet tot in detail vastgelegd en dichtgetimmerd. Dat zou ook niet realistisch zijn. De afgelopen periode heeft dat heel duidelijk gemaakt. De coronapandemie heeft scholen vaak een heel andere kant doen opgaan dan vijf jaar daarvoor was voorzien. Vanaf het schooljaar 2021-2022 werken we daarom met jaarplannen waarin de ambities zoals verwoord in het schoolplan vertaald worden naar de invulling voor dat specifieke jaar.

De ontwikkelrichtingen in het Schoolplan 2021-2025 zijn echter geen luchtftetserij. Per onderdeel zijn reeds zoveel mogelijk concrete, haalbare doelen beschreven. Het gaat in dit schoolplan dus zeker niet om theoretische beschouwingen. Dat neemt niet weg dat in het voortschrijdend proces nog veel inbreng van medewerkers, leerlingen en ouders nodig zal zijn. Dat zal steeds zijn weerslag moeten vinden in de jaarplannen en die inbreng, gekoppeld aan de betrokkenheid, de bereidheid en de talenten van alle medewerkers is de voedingsbodem waarop Het Amsterdams Lyceum zich blijft ontwikkelen.

Bijlage:

De volgende documenten worden geacht deel uit te maken van dit schoolplan om aan de inhoudelijke eisen op grond van art. 24 Wet op het voortgezet onderwijs te voldoen:

- Het sponsorbeleid (Schoolgids)
- De lestabel (Schoolgids)
- Overzicht van de overige voor onderwijstijd meetellende activiteiten
- Het schoolondersteuningsprofiel
- Het *Document inzake evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding*.
- De Kwaliteitsagenda/kwaliteitsbeleidsplan

